

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 249/2024-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného JUDr. Ondrejom Kellerom, advokátom, Námestie slobody 2, Humenné, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní pôvodne Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T/19/2018 takto

rozhodol:

- Postupom Mestského súdu Bratislava I v konaní pôvodne Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T/19/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Bratislava I **prikazuje**, aby v konaní pôvodne Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T/19/2018 konal bez zbytočných prietáhov.
- Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **4 000 eur**, ktoré je Mestský súd Bratislava I **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Mestský súd Bratislava I je **povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **713,96 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu, na ktorý prešiel výkon súdnictva z okresného

súdu a ktorému bude prikázané konať bez zbytočných prieťahov s tým, že mu bude priznané finančné zadosťučinenie 10 000 eur.

II.

2. Sťažovateľ ako poškodený bol 9. apríla 2018 prokurátorom upovedomený o podaní obžaloby proti obžalovanému za pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu, a to v trestnom konaní, ktoré začalo v júni 2016. Sťažovateľ okresný súd v septembri 2021 požiadal o informáciu, prečo nebolo nariadené hlavné pojednávanie, a požiadal o nápravu. Okresný súd ho informoval o dôvodoch svojho nekonania s tým, že hlavné pojednávanie by malo byť začiatkom roka 2022. K tomu však nedošlo a sťažovateľ v januári 2023 opätovne požiadal o informáciu, prečo nebolo nariadené hlavné pojednávanie, a požiadal o nápravu. Okresný súd skonštatoval prieťahy s tým, že hlavné pojednávanie by malo byť v máji 2023. Hlavné pojednávanie však nebolo nariadené. Sťažnosť pre nečinnosť podala mestskému súdu aj okresná prokuratúra v októbri 2021, auguste 2022 a v máji 2023. Mestský súd zaslal okresnej prokuratúre odpoveď na tieto sťažnosti 20. mája 2024. Hlavné pojednávanie je nariadené na 4. február 2025.

III.

3. Sťažovateľ namieta porušenie svojich ústavných práv nečinnosťou súdu. Priznanie finančného zadosťučinenia odôvodňuje právnou neistotou, keďže očakáva, že páchatel' bude odsúdený a jemu bude priznaná náhrada škody 173 173,52 eur. Zdôrazňuje, že nečinnosťou súdu je traumatizovaný, keďže postup súdu je v rozpore so záväzkami štátu chrániť jeho ústavné práva.

4. Mestský súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že oddelenie sudcu je nadmerne zaťažené a nemožno kontinuálne konať súčasne vo všetkých veciach. K nariadeniu hlavného pojednávania na február 2025 uviedol, že do konca roka 2024 má sudca plné všetky pojednávacie dni a v januári 2025 čerpá dovolenku. Mestský súd v závere skonštatoval, že nebolo možné, aby skôr nariadil hlavné pojednávanie.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

6. Predmet napadnutého konania – rozhodnutie o obžalobe pre obzvlášť závažný zločin podvodu a o nároku sťažovateľa ako poškodeného na náhradu škody tvorí bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov. Neboli zistené žiadne prvky, z ktorých by bolo možné vyvodit' skutkovú alebo procesnú náročnosť veci. Rovnako nič nenasvedčuje tomu, že by sťažovateľ prispel k predĺženiu konania. Postup mestského súdu vykazuje dlhoročnú pretrvávajúcu nečinnosť od podania obžaloby v apríli 2018. V tomto období mestský súd nevykonával ani jeden úkon. Šesť rokov trvajúca nečinnosť je ústavne neudržateľná a vzhľadom na to, že k náprave neviedli ani sťažnosti sťažovateľa a prokuratúry, nemožno dospieť k záveru, že by účinným nástrojom ochrany práv sťažovateľa bol postup podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku. Súd v trestnom konaní musí

zabezpečiť taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, a to aj poškodeného, ktorý si v trestnom konaní uplatňuje náhradu škody. Postupom mestského súdu došlo k zbytočným prieťahom. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vyhovené a vyslovené, že postupom mestského súdu boli porušené ústavné práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru s tým, že mu bolo prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

7. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, postup súdu a význam sporu pre sťažovateľa bolo mu podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 4 000 eur s tým, že vo zvyšku nebolo jeho návrhu vyhovené.

V.

8. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 343,25 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 13,73 eur) predstavuje 713,96 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2024

Robert Šorl
predseda senátu